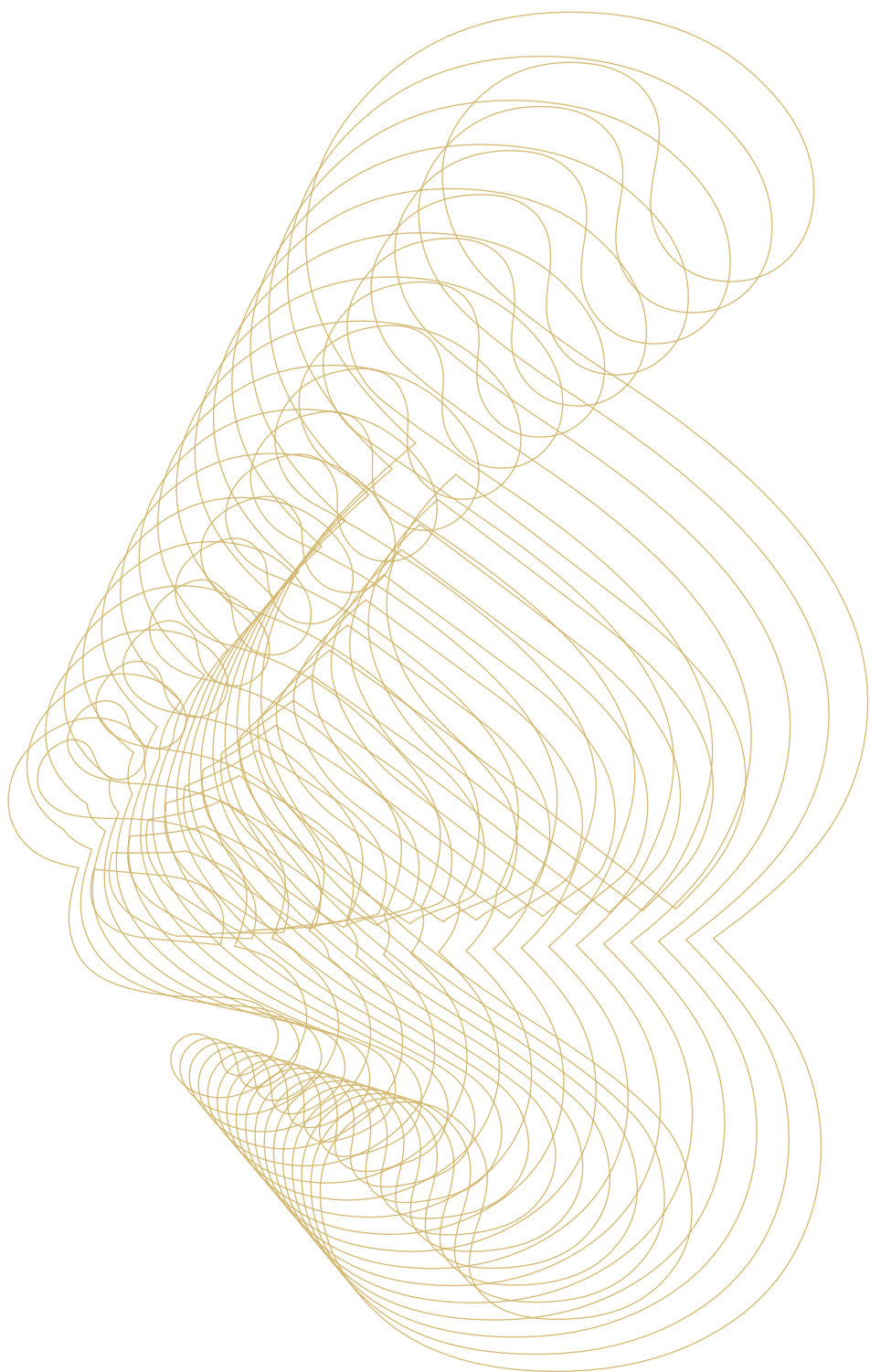

**INNSTILLINGSRÅDET
FOR DOMMERE**

ÅRSMELDING

2010

INNSTILLINGSRÅDET FOR DOMMERE

Innstillingsrådet for dommere (Innstillingsrådet) ble etablert 1. november 2002 i forbindelse med den store domstolsreformen, som overførte det administrative ansvar for domstolene fra Justisdepartementet til Domstoladministrasjonen (DA).

For at domstolene skal ivareta samfunnets krav og forventninger, er det en forutsetning med utnevning av dyktige, innsiktsfulle og uavhengige dommere. Det er lagt opp til en bred dommerrekruttering, slik at dommerne som utnevnes har forutgående kunnskaper fra ulike områder av samfunns- og rettslivet. Utnevningssprosessen skal tilfredsstillende de vanlige krav til en grundig og effektiv utvelgelses- og utnevningssåte og i tillegg ivareta endel særlige hensyn og prinsipper, som følge av domstolenes spesielle stilling i samfunnet.

Innstillingsrådet er et eksternt, uavhengig organ. Den nærmere regulering fremgår av domstolovens § 55 a-c. Rådets hovedoppgave er å gi innstilling til Kongen vedrørende dommerutnevninger. Utnevningsskompetansen ligger hos Kongen i statsråd, etter at saken er undergitt en meget begrenset prøving i Justisdepartementet.

Etablering av denne fremgangssåte for dommerutnevninger bygger på avveining av blant annet demokratiske, konstitusjonelle, personalfaglige og allmenne hensyn. Lovgiver ønsket ikke et laugstyre hvor hele utnevningssprosessen ville skje innenfor domstolene og heller ikke en korporativ prosess i et organ sammensatt av representanter fra arbeidsgiver og arbeidstaker. Dette er utførlig drøftet i NOU 1999:19 og Ot. prp. 44 (2000-2001).

Innstillingsrådet gir innstillinger for faste dommer- og domstollederstillinger i alle tre rettsinstanser i de alminnelige domstoler (med unntak for høyesterettsjustitiarius) og for begge instanser i jordskiftedomstolene. Innstillingsrådet gir videre innstilling ved konstitusjoner over ett år. Konstitusjoner inntil ett år besluttes av Innstillingsrådet og DA, jf domstolovens §§ 55 e-f. Konstitusjoner av høyesterettsdommere behandles ikke av Innstillingsrådet, men av Justisdepartementet.

INNSTILLINGSRÅDETS SAMMENSETNING OG MEDLEMMENES FUNKSJONSTID

Innstillingsrådet skal ifølge domstolovens § 55 a bestå av tre dommere fra de alminnelige domstoler, en advokat, en jurist ansatt i det offentlige og to medlemmer som ikke er jurister. Når Innstillingsrådet behandler saker som gjelder utnevning eller konstitusjon av jordskifteoverdommere og jordskiftedommere, deltar en dommer fra jordskiftedomstolene og en jordskifte kandidat i stedet for henholdsvis en dommer og juristen ansatt i det offentlige.

Rådets medlemmer oppnevnes av Kongen, som også oppnevner lederen. I tillegg oppnevnes personlige varamedlemmer. Oppnevningstiden er fire år, med adgang til gjenoppnevning for en periode. Rådet har etablert nestlederfunksjon og velger selv nestleder.

Innstillingsrådet for dommere hadde i 2010 følgende sammensetning:

Sorenskriver **Gunnar Lind** (leder)
01.11.02 – 31.10.10
Sorenskriver **Yngve Svendsen** (leder)
01.11.10 – 31.10.14
Personlig varamedlem, tingrettsdommer **Anne Marie Aarrestad**
01.01.08 – 31.12.11

Sorenskriver **Inger Myhr** (nestleder)
01.11.06 – 31.10.10
Avd.leder/tingrettsdommer **Ellen Meinich Martens**
01.11.10 – 31.10.14
Personlig varamedlem, sorenskriver **Odd Arve Bartnes**
01.09.05 – 31.08.13

Direktør **Anne Pauline Jensen** (nestleder)
01.11.06 – 31.10.14
Personlig varamedlem, bygg- og justisleder **Sissel Slaggård**
01.11.06 – 31.10.10
Personlig varamedlem, personaldirektør **Eli Glambek**
01.11.10 – 31.10.14

Selvst. næringsdrivende **Eldbjørg Løwer**
01.11.02 – 31.10.10
Pensjonist **Paul Chr. Dahlø**
01.11.10 – 31.10.14
Personlig varamedlem, pensjonist **Alvhild Yttergård**
01.11.02 – 31.10.10
Personlig varamedlem, pensjonist **Eirin Faldet**
01.11.10 – 31.10.14

Sorenskriver **Hilda Gerd Kolbjørnsen**
01.11.08 – 31.10.12
Personlig varamedlem, lagdommer **Knut Røstum**
01.11.08 – 31.10.12

Advokat **Bjørn Harald Borg**
01.11.08 – 31.10.12
Personlig varamedlem, advokat **Olav Eriksen**
01.09.05 – 31.08.13

Studiedirektør **Bjørn Goksøy**
01.11.08 – 31.10.12
Personlig varamedlem, direktør **Geir Ove Ystmark**
01.11.08 – 31.10.10

Jordskifterettsleder **Ivar Øygard**
01.01.10 – 31.12.13
Personlig varamedlem, jordskiftedommer **Liv Grimsmo**
01.01.06 – 31.12.13

Forsker **Solfrid Mykland**
01.01.10 – 31.12.13
Personlig varamedlem, rådgiver **Annlaug Kjelstad**
01.01.06 – 31.12.13

Fra venstre: Yngve Svendsen (leder), Paul Dahlø, Ellen M Martens, Eli Glambek, Ivar Øygard, Olav Eriksen, Eirin Faldet, Bjørn Goksøyr, Hilda Gerd Kolbjørnsen, Anne Pauline Jensen, Solfrid Mykland, Bjørn Harald Borg.

Direktøren i DA eller den han bemyndiger, har møterett i Innstillingsrådet og DA har i tillegg ansvaret for sekretariatsfunksjonen. Vanligvis møter avdelingsdirektør for juridisk enhet og medarbeidere fra administrasjonen. Arbeidsfordelingen mellom Innstillingsrådet og sekretariatet/DA, er nærmere fastlagt av Innstillingsrådet.

INNSTILLINGSRÅDETS AKTIVITETER 2010

Innstillingsrådet gjennomførte ni møter i 2010, inklusive ekstraordinært møte med nye medlemmer/varamedlemmer. På møtene deltar alle Innstillingsrådets faste medlemmer. Varamedlemmene møter dersom de har deltatt i intervjugrupper eller på grunn av forfall eller inhabilitet hos de faste medlemmene. Minst en gang årlig møter dessuten også alle varamedlemmer. Møtene gjennomføres i hovedsak som dagsmøter. Innstillinger, konstitusjoner og prinsipielle diskusjoner vedrørende Innstillingsrådets oppgaver utgjør agendaen på møtene.

Innstillingsrådet, sammen med sekretariatet/DA, vurderer fortløpende organisatoriske forbedringer med sikte på å markere Innstillingsrådets selvstendige og uavhengige stilling og samtidig finne frem til behandlingsformer som på beste måte ivaretar rask behandling og høy kvalitet. Det er viktig for rådet at prosessene oppleves som gode for søkerne, domstolene/domstollederne og Justisdepartementet. Når praksis eller policy endres, blir praksis-/policynotatet oppdatert.

I desember 2009 besluttet styret i DA tilsetningsstopp i de alminnelige domstolene. Dette medførte liten konsekvens for antall utlyste dommerstillinger i 2010. I slutten av oktober ble tilsetningsstoppen opphevet.

I februar 2010 ble Ole I Iversen i Assessit AS engasjert til å foredra om lederutvelgelse og kartlegging av lederpoensialet hos søkerne. I mars 2010 hadde Innstillingsrådet sitt årlige fellesmøte med DAs styre om blant annet rekruttering og Innstillingsrådets arbeidsbelastning. I mai hadde Innstillingsrådet sitt regelmessige fellesmøte med

Justisdepartementet, Sivilavdelingen ved ekspedisjonssjef Anne K. Herse og medarbeidere. Forskjellige aktuelle spørsmål ble behandlet. Etter invitasjon fra Innstillingsrådet, deltok Likestillings- og diskrimineringsombudet på møtet i juni hvor temaet var: "Valgfrihet eller kvotering? Når trenger vi positiv særbehandling som verktøy i likestillingsarbeidet?"

Innstillingsrådet har i flere møter og over tid, diskutert alder på unge søkere som kan være aktuelle for konstitusjoner. I august besluttet Innstillingsrådet at det ikke skulle være noen absolutt nedre aldersgrense. Det skal imidlertid stilles krav til erfaring og modenhet og ca 8 – 10 års variert yrkeserfaring. I særskilte tilfeller kan disse kriteriene fravikes ved kortere konstitusjoner.

Innstillingsrådet har utarbeidet et notat om rådets generelle praksis og policy. Dette er først og fremst ment som et arbeidsdokument for rådet og DA. Siden Innstillingsrådets vurderinger og begrunnelser i enkeltsaker ikke er offentlige, har rådet sett det som viktig at rådets generelle praksis og policy blir gjort kjent for alle interesserte, og praksis-/policynotatet er derfor gjort tilgjengelig på Innstillingsrådets nettside www.domstol.no/Innstillingsradet. Praksis-/policynotatet er blitt revidert i løpet av året og ny versjon er lagt på ovennevnte hjemmeside.

Særskilte informasjonsdokument til søkere og til domstolledere, årsmeldinger, opplysninger om Innstillingsrådets møteaktiviteter, innstillinger/vedtak med mer er også tilgjengelig på www.domstol.no/Innstillingsradet. Innstillingsrådet ønsker gjennom dette å gjøre sin virksomhet mer kjent og tilgjengelig.

Alfhild Yttergård, Gunnar Lind (tidligere leder) og Eldbjørg Løwer var alle med fra oppstarten av Innstillingsrådet for dommere.

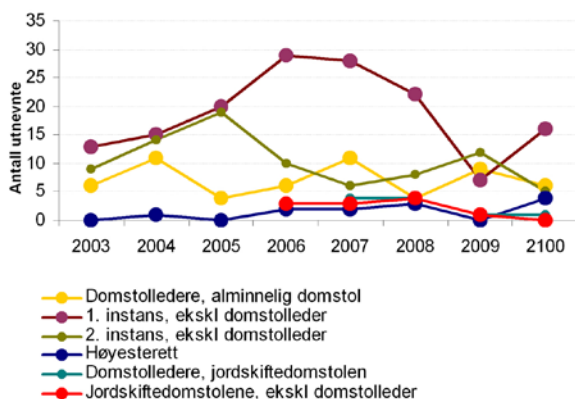
I oktober gikk fem medlemmer og varamedlemmer ut av rådet etter endt oppnevningstid, henholdsvis fire/åtte år. Ny leder ble oppnevnt i statsråd i juni og de øvrige medlemmer/varamedlemmer ble oppnevnt i oktober. Det ble gjennomført et møte i desember med tidligere leder av Innstillingsrådet, nye medlemmer og representanter for sekretariatet/DA.

DOMMERUTNEVNELSER

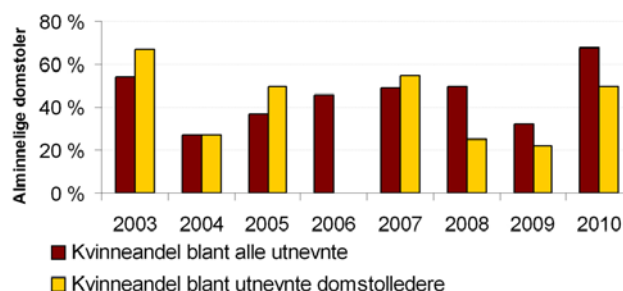
Gjennomsnittlig tilgang på søkere pr. ledig dommerstilling i de alminnelige domstolene har vært relativt stabil fram til 2009, men med en nedgang i 2010. Det var i perioden 2003 – 2008 gjennomsnittlig ni søkere per stilling. I 2009 økte antallet til 11 søkere per stilling, mens det i 2010 var en nedgang til gjennomsnittlig 8,7 søkere pr stilling. Det er betydelige variasjoner, blant annet geografisk og det har i 2010 vært to stillinger med bare én søker og fire stillinger med to – tre søkere.

Rekruttering av søkere, det vil si å skaffe et godt søkertilfang, er ikke et ansvar for Innstillingsrådet. Dette ansvaret påligger i hovedsak DA og domstolene. Det er viktig at både domstolene generelt og den aktuelle domstol, fremstår som attraktiv for potensielle søkere.

Generelt er det ønskelig med både kvalitativt og kvantitativt bedre søkertilgang. Til domstollederstillinger er det klart færre søkere enn til dommerstillinger.

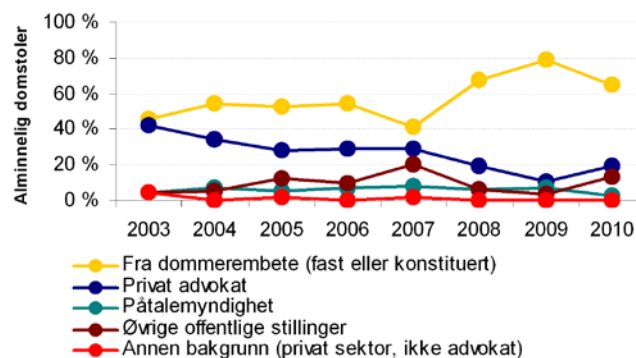

For 2010 var det gjennomsnittlig 3,4 søkere til lederstilling. Til jordskiftedomstolene generelt er det svært få søkere per stilling. Dette vurderer Innstillingsrådet som en betydelig utfordring for DA og øvrige instanser med rekrutteringsansvar.

Det er videre ønskelig med flere kvinnelige søkere. I 2010 var kvinneandelen 41 prosent i de alminnelige domstolene og 17 prosent i jordskiftedomstolene og. I de alminnelige domstolene har kvinneandelen fra 2002 vært stabilt på rundt 1/3 av søkermassen. Det må være viktig for DA i sitt ansvar med rekrutteringsarbeidet å vurdere virkemidler for å øke kvinneandelen i søkermassen.

Tilgang på søkere på ledige dommerstillinger i jordskiftedomstolene var svært dårlig i 2010. I 2010 var det 3 embeter som ble lyst ut. To av disse forble ubesatte. Dette var ved Finnmark jordskifterett og ved Ofoten og Sør-Troms jordskifterett. Ved det tredje embetet ble kun en kandidat funnet innstillbar. Søkertilfanget til ledige embeter i jordskiftedomstolene har lenge vært dårlig og ble ytterligere forverret i 2010. 31 av total 91 embeter skal fylles de nærmeste år. Situasjonen er derfor kritisk.

I 2010 har det blitt utnevnt dommere i til sammen 31 faste stillinger og seks konstitusjoner i de alminnelige domstoler. Én dommer er utnevnt i jordskiftedomstolene. I gjennomsnitt i perioden 2003-09 lå antall utnevninger til faste stillinger på 37,9 stillinger i de alminnelige domstoler.

I 2010 er det utnevnt dommere i sju i lederstillinger (èn i andreinstans, fem i førsteinstans og en i jordskiftedomstolene, samt en lagmann). Videre er det utnevnt 25 dommere i vanlige dommerstillinger (fire i Høyesterett, fem i andreinstans, 16 i førsteinstans og ingen i

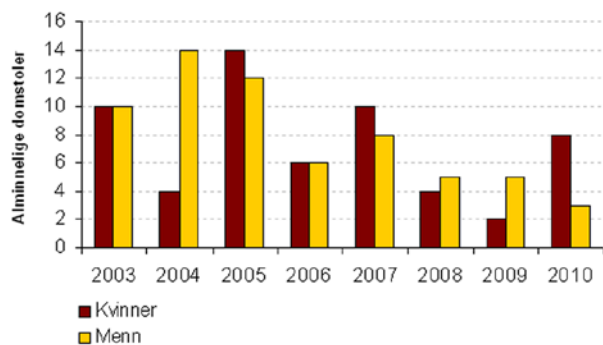
jordskiftedomstolene). Innstillingsrådet har i denne forbindelse vurdert 345 søknader og gjennomført 193 intervjuer (dette gjelder både faste stillinger og konstitusjoner). I tillegg er det behandlet konstitusjoner av ekstraordinære lagdommere i lagmannsrettene. Konstitusjoner på inntil seks måneder er foretatt av DA etter delegasjonsfullmakt fra Innstillingsrådet.

Av de utnevnte dommerne i 2010 i de alminnelige domstolene er 68 prosent kvinner og 32 prosent menn. Kvinneandelen har aldri tidligere vært så høy som dette. Innstillingsrådet praktiserer moderat kjønnskvotering og innenfor den aktuelle søkermassen anvender Innstillingsrådet de virkemidler som står til disposisjon for å jevne ut kjønnsforskjellene i dommerkorpset.

Tilgangen av nye kvinnelige dommere i 2010 er god. Ved årsskiftet var imidlertid den totale andel blant dommere 36 prosent kvinner og 64 prosent menn.

2010 lå andelen av utnevnte kvinner, vesentlig høyere enn andelen kvinner i søkermassen. Gjennomsnittsalder ved utnevning er 45 år. Av de utnevnte i 2010 i jordskiftedomstolene er det ingen kvinner. Alder ved utnevning er 54 år.

I 2010 kom flere av de utnevnte fra en dommerstilling (fast eller konstituert), enn tidligere år. Dette kan ha sammenheng med at hele 10 av utnevningene var til lederstillinger i domstolene. Av de 37 utnevnte i de alminnelige domstolene kom 20 (65 prosent) fra dommerstilling (11 fra faste stillinger og ni fra konstitusjoner) mot mellom 41 prosent og 72 prosent i perioden 2003-09. I jordskiftedomstolene kommer ingen av de utnevnte fra dommerstilling, mot alle i 2008.

Diagrammet viser kjønnsfordelingen blant utnevnte dommere i perioden 2003 - 2010 som ikke kommer fra tidligere dommerstilling eller konstitusjon.

Til de alminnelige domstoler var det en oppgang i forhold til 2009 i antall utnevnte som kom fra advokatstilling. I 2010 var det 19 prosent advokater.

STATISTIKK FOR DE ALMINNELIGE DOMSTOLENE

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Utnevnte i de alminnelige domstolene:							
Antall utnevnte, totalt	41	43	41	47	37	28	31
Antall utnevnte domstolledere	11	4	6	11	4	9	6 *)
Antall, utnevnte totalt i 1. instans, ekskl domstolleder	15	20	29	28	22	7	16 *)
Antall, utnevnte totalt i 2. instans, ekskl domstolleder	14	19	10	6	8	12	5
Antall, utnevnte totalt i Høyesterett	1	0	2	2	3	0	4
Kvinneandel blant alle utnevnte	27 %	37 %	46 %	49 %	50 %	32 %	68 %
Kvinneandel blant utnevnte domstolledere	27 %	50 %	0 %	55 %	25 %	22 %	50 %
Gjennomsnittsalder ved utnevning	48	48	46	45	45	49	45
Yrke ved utnevning:							
Fra dommerembete (fast eller konstituert)	54 %	53 %	54 %	41 %	67 %	79 %	65 %
Privat advokat	34 %	28 %	29 %	29 %	19 %	11 %	19 %
Påtalemyndighet	7 %	5 %	7 %	8 %	7 %	7 %	3 %
Øvrige offentlige stillinger	5 %	12 %	10 %	20 %	7 %	4 %	13 %
Annen bakgrunn (privat sektor, ikke advokat)	0 %	2 %	0 %	2 %	0 %	0 %	0 %
Søkermasse:							
Antall søknader totalt	341	440	359	354	354	326	345
Gj.sn. antall søkere pr. stilling, totalt	8,3	10,2	8,8	7,5	9,3	11,6	8,7
Maks. antall søkere på en stilling, utenom domstollederstilling	37	66	38	35	38	25	44
Min. antall søkere på en stilling, utenom domstollederstilling	4	7	2	2	3	3	1
Kvinneandel blant alle søkere, totalt	34 %	35 %	32 %	34 %	32 %	34 %	41 %
Antall søknader totalt vedr. domstolleder	42	25	17	44	23	38	34
Gj.sn. antall	3,8	6,3	2,8	4,4	4,8	4,2	3,4
Maks. antall søkere pr. domstollederstilling	9	9	11	7	8	9	8
Min. antall søkere vedr. domstollederstilling	2	4	1	1	3	1	1
Kvinneandel blant søkere vedr. domstolleder	29 %	20 %	35 %	34 %	13 %	13 %	24 %
Antall gjennomførte intervjuer totalt	136	138	148	180	177	160	193
Andel søkere intervjuet, gj.snitt	40 %	31 %	41 %	51 %	50 %	49 %	56 %

STATISTIKK FOR JORDSKIFTEDOMSTOLENE

	2006	2007	2008	2009	2010
Utnevnte i jordskifterdomstolene:					
Antall, utnevnte totalt i jordskifedomstolen	3	7	8	2	1
Antall utnevnte domstolledere		4	4	1	1
Antall, utnevnte totalt i jordskifedomstolen, ekskl domstolleder	3	3	4	1	0
Kvinneandel blant alle utnevnte	0 %	17 %	25 %	0 %	0
Kvinneandel blant alle utnevnte domstolledere	0 %	0 %	25 %	0 %	0
Gjennomsnittsalder ved utnevning	35	46	42	53	54%
Yrke ved utnevning:					
Fra jordskifedommerembete (fast eller konstituert)	-	57 %	100 %	0 %	0 %
Fra overingeniør med løyve	100 %	14 %	0 %	0 %	0 %
Øvrige offentlige stillinger	-	14 %	0 %	50 %	100 %
Annen bakgrunn (privat sektor)	-	14 %	0 %	50 %	0 %
Søkermasse:					
Antall søknader totalt	4	25	21	13	6
Gj.sn. antall søkere pr. stilling, totalt	1,3	3,6	2,3	3,3	6,0
Maks. antall søkere på en stilling, utenom domstollederstilling	2	4	3	4	6
Min. antall søkere på en stilling, utenom domstollederstilling	1	2	0	2	6
Kvinneandel blant alle søkere, totalt	0 %	16 %	33 %	8 %	17 %
Antall søknader totalt vedr. jordskifterettsleder	-	19	7	4	6
Gj.sn. antall	-	4,8	2,3	4	6
Maks. antall søkere pr. domstollederstilling	-	6	3	4	6
Min. antall søkere vedr. domstollederstilling	-	3	2	4	6
Kvinneandel blant søkere vedr. domstolleder	-	16 %	29 %	0 %	17 %
Antall gjennomførte intervjuer totalt	4	24	21	9	4
Andel søkere intervjuet, gj.snitt	100 %	96 %	100 %	69 %	67 %

*) I tillegg til de faste embetene er det konstituert fire sorenskrivere og to tingrettsdommere for en periode på to år, som følge av pågående utredning av eventuell videre strukturendring i 1. instans

Postadresse sekretariat:
Domstoladministrasjonen
Postboks 5678 Sluppen
7485 Trondheim

Telefon: + 47 73 56 70 00
Telefaks: + 47 73 56 70 01
E-post: postmottak@domstoladministrasjonen.no

Ytterligere informasjon om Innstillingsrådet er tilgjengelig på
www.domstol.no/innstillingsradet.